

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

23.01.2024

ПР-11

КАРАР

2023 елда Актаныш муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы
һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эзерләү нәтижәләре һәм
2024 елга бурычлар турында

2023 елда Актаныш муниципаль районында гражданнар оборонасы һәм табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны эзерләү, әлеге өлкәдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары таләпләре һәм Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын 2022 елда эзерләү йомгаклары һәм 2023 елга бурычлар турында» 2023 елның 10 гыйнварындагы 1 номерлы боерыгы нигезендә планлаштырылган иде.

Гражданнар оборонасы өлкәсендә конкрет бурычларны үтәү өчен укутуга һәм таләп ителә торган эзерлек дәрәжәсенә оештыру-финанс чыгымнары арасында оптималь нисбәтне тәмин итү максатында халыкны эзерләү гражданлык оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләүнең бердәм системасы һәм табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау (алга таба - ГТХ) кысаларында тиешле төркемнәр һәм программалар буенча оештырылды.

Татарстан Республикасы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының, житәкчеләрне, вазыйфаи затларны һәм гражданнар оборонасы белгечләрен, Актаныш звеносын, коткару хезмәтләре башлыкларын, шулай ук гражданнар оборонасы буенча чаралар башкаруны тәмин итү буенча штаттан тыш формированиеләр командирларын эзерләү Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча УМУ (алга таба - УМУ) укуту-методик үзәгендә һәм аның Яр Чаллы филиалында гамәлгә ашырылды.

ГО чараларын тәмин итү буенча штаттан тыш формированиеләрнең шәхси составын эзерләү, оешмаларга гражданнар оборонасы житәкчеләре раслаган эш программалары буенча дәрәсләр үткөрү, өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткөрү юлы белән оештырылды һәм эш урыны буенча гамәлгә ашырылды.

ГО ның штаттан тыш формированиеләрен эзерләүне оештыру буенча иң яхшы яктан Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзорның Яр Чаллы шәһәре Актаныш территориаль бүлегә, «Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе дөүләт янгынга каршы хезмәте Федераль янгынга каршы хезмәтенең 15 янгын-коткару отряды», Россия Эчке эшләр министрлығының Актаныш районы буенча бүлегә, Актаныш РУЭС, «Өлмәтнефть», «Актаныш» РЭГС, «Татавтодор» АЖ Минзәлә филиалы «Актаныш» юл ремонтлау төзелеш участогы өлеше билгеләп үтелә.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 2 ноябрәндәге 841 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында»

2023 елның 21 гыйнварындагы 51 номерлы карарына ярашлы рәвештә, 2023 елның 1 сентябреннән эш урыны буенча эшләүче халыкның гражданның оборонасы өлкәсендә курс укуы гамәлдән чыгарыла, шул ук вакытта эшче халыкның уку-консультация пунктларында (алга таба-УКП) гражданның оборонасы өлкәсендә консультация хезмәтләре алуы күздә тотыла.

2023 елда эшләүче персоналны әзерләү 15 сәгатьлек программа буенча үткәрелде.

Районның укучы яшьләрен гражданның яклау өлкәсендә әзерләү һәм укучыларга һәм студентларга тормыш иминлеге культурасын тәрбияләү «Тормыш иминлеге нигезләре» фәнен һәм «Тормыш иминлеге» дисциплинасын өйрәнү процессында, шулай ук өйрәнүләр, күнегүләр һәм ярышлар барышында гамәлгә ашырылды.

ТИН укытучыларын - оештыручыларын шәхси әзерләү һәм күпчелек гомуми белем бирү оешмаларында укыту-матди база булу «Әйләнә-тирә дөнья» фәне һәм «Тормыш иминлеге» дисциплинасы буенча дәресләр үткөрүнең кирәкле оештыру-методик дәрәжәсен тәэмин итә.

«Тормыш иминлеге нигезләре» предметы буенча теоретик белемнәрне ныгытуга республиканың гомуми белем бирү оешмаларында балаларны яклау көнен һәм балалар иминлеге айлыгын үткөрү дә юнәлдерелгән.

Эшләмәүче халыкны гражданның яклау өлкәсендә укуы яшәү урыны буенча УКП һәм гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану тематикасы буенча чараларда оештырыла.

Гомумән алганда, 2023 елга гражданның яклау өлкәсендә район халкын әзерләү бурычы үтәлдә.

71% - ТР гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының укыту-методик үзәгендә узган әзерлек.

104 % - ТР Министрлар Кабинетының гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Яр Чаллы филиалында узган әзерлек.

Тормыш иминлеге өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен әзерләү дәрәжәсе гражданның оборонасының гамәли бурычларын хәл итәргә, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтергә һәм юкка чыгарырга мөмкинлек бирә.

Шул ук вакытта 2023 елда район халкын гражданның яклау өлкәсендә әзерләүне оештыруда һәм гамәлгә ашыруда берничә житди кимчелекләр булган, алар арасында:

29% ТР МК ГО һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының укыту - методик үзәгендә әзерлек үтмәгәннәр, һәм район оешмаларының һәм учреждениеләренең гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча комиссия әгъзаларының түбән проценты;

100 дән алып 200 кешегә кадәр эшләүче оешмаларда, шулай ук кече һәм урта бизнес оешмаларында, авыл хужалыгы предприятиеләрендә эшләүче персоналны укытуның канәгатьләнәрлек оештырылмавы;

икътисадның күп объектларында эшләүче персоналны укыту өчен уку-материаль базаны акрын (кайвакыт булмау) камилләштерү;

өйрәнүләр һәм тренировкалар әзерләүгә һәм уздыруга формаль мөнәсәбәт, аларны икътисадның күп кенә объектларында һәм учреждениеләрдә, шулай ук авыл хужалыгы предприятиеләрендә уздыру срокларын нигезсез күчерү;

гражданның яклау өлкәсендә халыкны укыту өлкәсендә белемнәрне пропагандалау өчен районның массакүләм мәгълүмат чаралары мөмкинлекләреннән житәрлек дәрәжәдә нәтижәле файдаланмау.

Актаныш муниципаль районы халкын гражданның яклау өлкәсендә әзерләүне оештыруны камилләштерү, уку процессының сыйфатын күтәрү һәм уку-матди базасын үстерү максатларында һәм Татарстан Республикасы гражданның оборонасы житекчәсе урынбасары-Татарстан Республикасы Премьер-министрының «2023 елда

гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын әзерләү йомгаклары һәм 2024 елга бурычлар турында» 2024 елның 18 гыйнварындагы 1 номерлы боерыгын үтәү максатларында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрдән саклану, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә Актаныш муниципаль районы халкын әзерләү буенча төп бурычны үтәү 2023 елда халыкның барлык төркемнәрен гадәттән тыш хәлләр, хәрби конфликтлар һәм террорчылык актлары янаганда һәм килеп чыккан гамәлләргә, шул исәптән гражданнар оборонасы сигналлары буенча гамәлләргә әзерләүнең, әзерлекнең барлык программаларын тормышка ашыруның югары сыйфатын тәэмин иткәндә һәм белем алучыларны максималь колачлаганда әзерлекнең гамәли юнәлешен арттыруны исәпләргә.

2. Төп бурычны үтәгәндә төп көчләрне түбәндәгеләргә юнәлтергә:

гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрдән саклану, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү мәсьәләләре буенча Россия Федерациясә норматив хокукий актлары нигезләмәләренең үтәлешен тәэмин итү;

ведомство карамагындагы территорияләрдә һәм буйсынучы оешмаларда һәм учреждениеләрдә гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен әзерләү буенча эш торышы өчен авыл җирлекләре, оешмалары һәм учреждениеләре гражданнар оборонасы җитәкчеләренең шәхси җаваплылыгын арттыру;

хәбәр итү сигналлары буенча гамәлләр тәртибе турында гражданның мәгълүмат җиткерү эшен оештыруга, ашыгыч хәбәр итү зоналарында яшәүче халыкка үз вакытында мәгълүмат бирүне оештыруга һәм аны хәбәр итү сигналлары буенча гамәлләргә әзерләүгә аерым игътибар бирү;

халыкны тәртип кагыйдәләренә, гадәттән тыш хәлләрдә саклануның төп ысулларына һәм гамәлләренә, зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтү алымнарына, шәхси һәм коллектив саклану чараларынан файдалану кагыйдәләренә өйрәтү;

авыл җирлекләре һәм оешмалары җитәкчеләренең гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм аларның нәтижеләрен бетерү буенча чараларны планлаштыру һәм үткөрү, шулай ук авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәргәндә көчләр һәм чаралар белән идарә итү күнекмәләрен булдыру;

җитәкчеләрнең, вазыйфаи затларның һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләренең гражданнар оборонасы буенча чараларны оештыру һәм үткөрү буенча күнекмәләрен камилләштерү;

әзерлек программаларына ярашлы рәвештә дәресләрне һәм күнегүләренә укыту-методик яктан тәэмин итүне камилләштерү;

районда төзелгән ГО УКП нәтижәле эше.

3. 2024 елда район халкын әзерләүне Россия Федерациясә Хөкүмәте карарлары нигезендә оештырырга.

- «Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны укытуны оештыру турындагы Нигезләмәне раслау турында»гы 2000 елның 2 ноябрәндәге 841 номерлы (2003 елның 21 гыйнварындагы үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән),

- 2020 елның 18 сентябрәндәге 1485 номерлы «Табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә Россия Федерациясә гражданның, чит ил гражданның һәм гражданлыгы булмаган затларны әзерләү турында Нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты (2003 елның 2 ноябрәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән),

- 2003 елның 31 декабрдәгә 6903 номерлы «Татарстан Республикасында табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләү турында»

-Татарстан Республикасы гражданныр оборонасы житекчесе урынбасары-Татарстан Республикасы Премьер-министрының «2023 елда гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын әзерләү йомгаклары һәм 2024 елга бурычлар турында» 2024 елның 18 гыйнварындагы 1 номерлы боерыгы һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының әлеге карары белән.

Район халкын түбәндәгә төркемнәр буенча әзерләргә:

авыл жирлекләре һәм оешмалары житекчеләре - Татарстан Республикасы гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәгенә Яр Чаллы филиалында;

Татарстан Республикасының техноген һәм табиғый характердагы гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасының гражданныр оборонасы вазыйфаи затлары һәм Актаныш звеносы хезмәткәрләре, «Тормыш иминлегә нигезләре» предметы укучылары һәм «Тормыш иминлегә» дисциплинасы укучылары - Татарстан Республикасының гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәгендә;

коткару хезмәтләре һәм гражданныр оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча штаттан тыш формирваниеләр житекчеләре - Татарстан Республикасының гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәгә филиалында, уку кабинетында (класста) яисә эш урыны буенча оешманың гражданныр оборонасы объектында;

гражданныр оборонасы буенча чаралар башкаруны тәмин итү буенча коткару хезмәтләренә һәм штаттан тыш формирваниеләрнең шәхси составы - уку кабинетларында (классларда) һәм оешмалар һәм учреждениеләрнең гражданныр оборонасы объектларында эшләү урыны буенча;

житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләмәгән, гражданныр оборонасы идарәсе органныр составына кертелмәгән затлар, Татарстан Республикасының техноген һәм табиғый характердагы гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы, Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2023 елның 21 гыйнварындагы 51 номерлы «Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2000 елның 2 ноябрдәгә 841 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында»гы карары нигезендә гражданныр оборонасы өлкәсендә консультация хезмәтләре һәм штаттан тыш оешмалар составына керүче затлар;

гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары, урта һөнәри белем бирү оешмасы студентлары -«Тормыш иминлегә нигезләре» сыйныфларында, «Тормыш иминлегә» кабинетларында;

житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләмәгән кешеләр (эшләми торган халык) яшәү урыны буенча УКП һәм гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану тематикасы буенча чараларда.

4. Авыл жирлекләре һәм оешмалары гражданныр оборонасы житекчеләренә:

2023 елда ведомство карамагындагы территорияләрдә (оешмаларда) халыкны гражданнырны яклау өлкәсендә әзерләү нәтижәләре һәм 2024 елга бурычлар турында билгеләнгән төртиптә боерыклар чыгарырга һәм ведомство карамагындагы оешмаларда бу мәсьәлә буенча планлаштыручы документларны эшләү сыйфатын контрольдә тотуны оештырырга;

2024 елга Татарстан Республикасы ГО һәм гадәттән тыш хәлләр министрлығының УМУ һәм аның Яр Чаллы филиалы тыңлаучылары тарафыннан комплектлау планнарын үтәүне тәмин итәргә.

Гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисләренә һәм әгъзаларының, гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәгә бурычларны хәл итүгә вәкаләтле

хезмәткәрләрнең, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләренең, шулай ук кече һәм урта бизнес предприятиеләре житәкчеләренең үз вакытында әзерләнүенә аерым игътибар бирергә;

билгеләнгән вакыт аралыгына ярашлы рәвештә команда-штаб, тактик-махсус, комплекслы өйрәнүләр һәм күнегүләр үткөрүне оештырырга, аларның өзәлү очракларына һәм аларны үткөрү срокларын нигезсез күчәргә юл куймаска;

гражданның оборонасының укыту-матди базасын булдыру, камилләштерү һәм эш хәлендә тоту һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау, шулай ук аны нәтижәле файдалану буенча кирәкле чаралар күрергә;

Районның массакүләм мәгълүмат чараларының тормыш иминлеге һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрдә яклау һәм эш итү ысулларына, зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтү алымнарына, индивидуаль һәм коллектив яклау чараларынан файдалану кагыйдәләренә өйрәтү өлкәсендәге белемнәрен пропагандалауны максатка ярашлы һәм нәтижәле файдалану.

5. Район халкын гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әзерләү өчен уку-материаль база булдырганда һәм камилләштергәндә Татарстан Республикасы гражданның оборонасы житәкчесе-Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Татарстан Республикасы халкын гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әзерләү өчен уку-материаль база составы һәм эчтәлеге турында Нигезләмәне раслау хакында» 2015 елның 22 октябрәндәге 44 номерлы боерыгы белән житәкчелек итәргә.

6. 2024 елның икенче кварталында районның гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе рәисенә комиссия утырышында предприятие, учреждение һәм оешма житәкчеләрен гражданның яклау өлкәсендә халыкны әзерләү торышы турындагы мәсьәләне карарга һәм аны камилләштерү буенча эшнең төп юнәлешләрен билгеләргә, шул исәптән районның УКП халыкка консультация хезмәтләре күрсәтү мәсьәләләре буенча.

7. Актаныш янгын сүндерү-коткару гарнизоны башлыгына:

районның идарә органнарында һәм оешмаларында халыкның барлык төркемнәрен әзерләүне планлаштыру һәм оештыруга үз вакытында һәм сыйфатлы оештыру-методик житәкчелек итүне тәэмин итәргә;

яңа укыту программалары буенча дәресләр үткөрү өчен методик материаллар булуга, шулай ук Татарстан Республикасы ГО һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының УМУ һәм аның Чаллы филиалында тыңлаучылар белән комплектлау планнарын үтәүгә аерым игътибар биреп, гражданның яклау өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен әзерләү торышын контрольдә тоту һәм исәпкә алу системасын камилләштерү эшен дәвам итәргә;

гражданның яклау өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен оештыру сыйфатын һәм әзерләүнең барышын системалы рәвештә анализларга, ачыкланган житешсезлекләргә бетерү буенча үз вакытында һәм нәтижәле чаралар күрергә;

Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Актаныш муниципаль районының гражданның оборонасы өлкәсендәге төп чаралары планына кертелгән гражданның оборонасы, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын үз вакытында һәм нәтижәле үткөрүне тәэмин итәргә.

8. 2024 елга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының эшләми торган халкын гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әзерләү буенча комплекслы чаралар планы расларга.

9. Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләү чараларын финанслауны Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Гражданның оборонасы өлкәсендә халыкны укытуны оештыру турындагы нигезләмәне раслау турында» 2000 елның 2 ноябрәндәге 841 номерлы, «Россия Федерациясе гражданның, чит ил гражданның һәм гражданның булмаган

затларны әзерләү турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 18 сентябрәдәге 1485 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны әзерләү турында» 2003 елның 31 декабрәдәге 693 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырырга.

10. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районы оешмалары һәм учреждениеләре гражданнар оборонасы житәкчеләренә, авыл жирлекләре башлыкларына житкерергә.

11. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

Р.А.Ильясов

2024 елга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының гражданлык
оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эшләмәүче халыкны
эзерләү чараларының комплекслы планы

Житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә (алга таба - эшләмәүче халык),
гражданның оборонасы (алга таба - ГО) һәм табигый һәм техноген характердагы
гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә (алга таба - ГТХ) эшләмәүче халыкны
эзерләү «Гражданның оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ
номерлы һәм «Халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы
гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы
федераль законнар, Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең «Гражданның оборонасы
өлкәсендә халыкны укытуны оештыру турында нигезләмәне раслау турында» 2000
елның 2 ноябрендәге 841 номерлы һәм «Россия Федерациясенең халыкны, чит ил
гражданның һәм гражданның гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге
хәлләрдән саклау турында» 2020 елның 18 сентябрендәге 1485 номерлы
карарлары, Татарстан Республикасы гражданның оборонасы эшләргә һәм гадәттән
тыш хәлләр министрлыгы урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министры
күрсәтмәләре нигезендә оештырыла.

ГО һәм ГТХ өлкәсендә эшләмәүче халыкны эзерләүнең төп максатлары
түбәндәгеләр:

тыныч һәм сугыш чорындагы гадәттән тыш хәлләрнең зарарлы факторлары, ГО
хәбәр итү сигналлары буенча эш итү тәртибе һәм эвакуация чараларын үткәргәндә
үз-үзенә тоту кагыйдәләре турында төп мәгълүматны укучыларга житкерү;

экстрен хәбәр итү сигналлары буенча минималь практик эш күнекмәләрен
тәрбияләү, үзгә һәм үзара ярдәм күрсәтү, индивидуаль һәм коллектив яклау
чаралары белән файдалану.

Эшләмәүче халыкны эзерләү жирле үзидарә органнары тарафыннан
оештырыла һәм әңгәмәләр, тематик лекцияләр уздыру, уку фильмнарын карау,
өйрәнүләргә һәм күнегүләргә жәлеп итү юлы белән консультация пунктларында һәм
яшәү урынында гамәлгә ашырыла, шулай ук пособиеләрне, белешмәлекләргә,
листовкаларны һәм буклетларны мөстәкыйль өйрәнү, радиотапшыруларны тыңлау
һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану мәсьәләләре буенча телепрограммаларны
карау юлы белән башкарыла.

ГО һәм ГТХ яклау өлкәсендә эшләмәүче халыкны эзерләү республиканың
гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системага
көрчә министрлыгы һәм ведомстволары, ведомствого буйсынучы мәдәният,
элемент һәм мәгълүматлаштыру, сәламәтлек саклау, сәүдә, транспорт, коммуналь
хужалык учреждениеләре, кешеләрне коткару өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә
ашыручы ижтимагый берләшмәләр белән берлектә тәэмин ителә.

2024 елда пропаганда эше республиканың эшләми торган халыкна
республиканың социаль-иқтисади үсешендә ГО һәм ТСЧС ролен һәм әһәмиятен,
гражданның ГО һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге хокукларын һәм
бурычларын житкерүгә, шулай ук республиканың муниципаль берәмлекләренең,
предприятиеләренең, учреждениеләренең һәм оешмаларының ГО өлкәсендә эшләми
торган халыкны эзерләү һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш
хәлләрдән яклау өлкәсендәге алдынгы тәҗрибәсен таратуга юнәлтелә.

ГО һәм ГТХ яклау өлкәсендә эшләмәүче халыкны әзерләгәндә, шулай ук пропаганда чараларын уздырганда, вакытлы матбугат, телевидение, радио, мәдәният учреждениеләре, дөүләт һәм ижтимагый оешмалар мөмкинлекләрен кулланы максатка ярашлы.

№ т/б	Үткәрелгән чаралар	Үткәру вакыты	Кем үткәрә	Башкару турында тамга
1. Яшәу урыны буенча				
1.1.	Әңгәмәләр, лекцияләр оештыру, тематик уку фильмнарын карау	гыйнвар-май	уку-консультация пунктлары башлыклары	
1.2.	Мөстәкыйль өйрәнү өчен халыкны пособиеләр, белешмә, листовкалар һәм буклетлар белән тәэмин итү	ел дәвамында	жирле үзидарә органнары житәкчеләре	
1.3.	Гадәттән тыш хәлләрдән яклау мәсьәләләре буенча радиотапшырулар тыңлау һәм телепрограммалар карау	ел дәвамында	мөстәкыйль	
1.4.	Гражданнар оборонасы тематикасы буенча яшәу урыны буенча өйрәнүләрдә һәм күнегүләрдә катнашу	ел дәвамында	өйрәнү һәм тренировкалар житәкчеләре	
2. Мәдәният учреждениеләрендә				
2.1.	Мәдәният сарайларында һәм йортларында: -жирле янгын-коткару гарнизоны хезмәткәрләренең халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау тематикасы буенча чыгышы; әзерлек программасын үзлегеннән өйрәнүчеләргә ярдәм итү өчен әдәбият, плакатлар, истәлекләр, кинофильмнар һәм видеофильмнар күргәзмәләрен оештыру	гыйнвар-май	мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты	
3. Элемтә һәм мәгълуматлаштыру учреждениеләрендә				
3.1.	Телевидениедә һәм радиода: -республикада һәм районда аварияләргә, һәлакәтләргә һәм табигый бәла-казаларга бөйлә	ел дәвамында	телерадиотапшырулар (телекомпанияләр, телеканаллар) компанияләре, Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр	

№ т/б	Үткәрелгән чаралар	Үткәрү вакыты	Кем үткәрә	Башкару турында тамга
	<p>гадәттән тыш хәлләр һәм йөрешләр турында мәгълүмат хәбәрләрен трансляцияләү;</p> <p>- Татарстан Республикасы ГТХМ хезмәткәрләренең һәм аның территорияль бүлекчәләренең халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау тематикасы буенча чыгышлары;</p> <p>-гражданнар оборонасының урыны һәм роле, гражданнар оборонасы өлкәсендәге тәҗрибәләр һәм казанышлар, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү турында теле- һәм радиотапшырулар оештыру</p>		<p>министрлыгының ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты</p>	
3.2.	<p>Тормыш иминлеге тематикасы буенча пропаганда алып бару:</p> <p>-районның басма органы</p>	<p>ел дәвамында</p>	<p>«Актаныш таннары» газетасының редколлегиясе, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты</p>	
4. ТР ГО һәм ГТХ УМУ һәм аның филиалларында				
4.1.	<p>Үткәрү:</p> <p>- У КП житәкчеләре һәм инструкторлары белән дәресләр;</p> <p>-ГО көненә, халыкара ГО көненә багышланган ачык ишекләр көне,</p>	<p>гыйнвар -февраль</p> <p>апрель октябрь</p>	<p>Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты , ТР ГО һәм ГТХ УМУ филиаллары укытучылары</p>	
5. Гомуми белем бирү оешмаларында				
5.1.	<p>Эшләмәүче халык арасында гадәттән тыш хәлләрдән саклану тематикасы белән</p>	<p>гыйнвар -май</p>	<p>МБ БК житәкчеләре, гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләре</p>	

№ т/б	Үткәрелгән чаралар	Үткәрү вакыты	Кем үткәрә	Башкару турында тамга
	белешмәләр һәм листовкалар тарату			
5.2.	Укучыларның ата-аналары белән тормыш иминлеге мәсьәләләре буенча инструктаж (консультацияләр) оештыру һәм үткәрү	уку елы дәвамында	МКУ «Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе» гомуми белем бирү учреждениеләре администрацияләре	
Сәүдә учреждениеләрендә				
6.1.	Сатып алучыларга һәм сатуучыларга куркыныч янаганда һәм гадәттән тыш хәл килеп чыккан очракта кычкырып әйтү элементләре чаралары буенча үз-үзләрен тоту тәртибе турында мәгълүмат бирү, шулай ук ОКСИОН * һәм КСЭОН системасы терминаллары аша)	ел дәвамында	сәүдә учреждениеләре житекчеләре, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенә әйдәп баручы консультанты;	
6.2.	Халыкка куркыныч янаганда һәм базарларда гадәттән тыш хәл килеп чыкканда үз-үзләрен тоту тәртибе турында мәгълүмат бирү	ел дәвамында	базар житекчеләре, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенә әйдәп баручы консультанты ;	
7. Транспорт предприятиеләрендә				
7.1.	Автовокзалдагы пассажирларга куркыныч янаганда һәм гадәттән тыш хәл килеп чыкканда үз-үзләрен тоту тәртибе турында мәгълүмат бирү	ел дәвамында	автовокзал башлыгы, ГО вокзалы өлкәсендә бурычларны хәл итү буенча вәкаләтле хезмәткәр	
7.2.	Пассажирларга куркыныч янаганда һәм жәмәгать транспортында гадәттән тыш хәл килеп чыкканда үз-үзләрен тоту тәртибе турында мәгълүмат бирү	ел дәвамында	жәмәгать транспорты предприятиесе житекчесе, ГО һәм вокзалның гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле хезмәткәр	
8. Торак-коммуналь хужалык учреждениеләрендә				
8.1.	Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә пропаганда һәм агитация	гыйнвар-май	торак-эксплуатация органнары житекчесе, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш	

№ т/б	Үткәрелгән чаралар	Үткәру вакыты	Кем үткәрә	Башкару турында тамга
	чаралары (әңгәмәләр, сораулар һәм җаваплар, консультацияләр) үткәру		районы буенча) өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты;	
8.2.	Гражданның яклавы тематикасы буенча лекцияләр белән чыгыш ясау һәм фильмнар күрсәтү	гыйнвар-май	район мәдәният йорты каршындагы уку-консультация пунктлары башлыklары, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты;	
8.3.	Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау тематикасы буенча истәлекләрне, листовкаларны, пособиеләрне һәм видеороликлар карауны оештыру	гыйнвар-май	район мәдәният йорты каршындагы уку-консультация пунктлары башлыklары	
8.4.	Эшләмәүче халыкны гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау тематикасы буенча өйрәнүләргә һәм күнегүләргә җәлеп итү	гыйнвар-май	муниципаль берәмлекләрнең гражданның оборонасы җитәкчеләре, район мәдәният йорты каршындагы уку-консультация пунктлары башлыklары	
8.5.	Авыл клублары базасында иң яхшы уку-консультация пунктына смотр-конкурс үткәру	гыйнвар-май	муниципаль берәмлекләрнең гражданның оборонасы, янгын сүндерү-коткару гарнизоны, район мәдәният йорты җитәкчеләре	
8.6.	Торак-эксплуатация органнары каршында һәм район мәдәният йортлары һәм авыл клублары базасында төзелгән ГО һәм ГТХ буенча иң яхшы уку-консультация пунктына смотр-конкурс үткәру	апрель-май	Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты, ГО (Актаныш районы буенча), АМР 103 янгын коткару бүлеге башлыгы, «Яран» торак милекчеләре ширкәте	

№ т/б	Үткәрелгән чаралар	Үткәру вакыты	Кем үткәрә	Башкару турында тамга
			житәкчесе, район мәдәният йорты каршындагы укыту- консультация пунктлары башлыклары	
8.7.	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаганда жирлектәге гамәлләр тәртибе турында мәгълүматны түләүле йөкләмәләрнең арткы ягына урнаштыру мәсьәләсен эшкәртү	беренче яртыеллык та	муниципаль район, торак-эксплуатация оешмалары житәкчеләре	
9. Социаль тәэмин итү үчреждениеләрендә һәм пенсия фондында				
9.1	Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау мәсьәләләре буенча тематик материалларны күрсәтеп, пропаганда һәм агитация әңгәмәләре, консультацияләр үткәру	ел дәвамында	социаль яклау органнары житәкчеләре, пенсия фондының структур бүлекчеләре, картлар, йортлары, Татарстан Республикасы ГТХМ ГО (Актаныш районы буенча) өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең әйдәп баручы консультанты;	
10. Кешеләр күпләп була торган урыннарда				
10.1.	Халыкка куркыныч янаганда һәм кешеләрнең күпләп булган урыннарында гадәттән тыш хәл килеп чыккан очракта үз-үзләрен тоту тәртибе турында мәгълүмат бирү, шулай ук ОКСИОН һәм КСЭОН системалары терминаллары аша.	ел дәвамында	кешеләр күп була торган оешма һәм оешма житәкчеләре	
10.2.	Иминлек мәсьәләләре буенча мәгълүмати стендлар урнаштыру: -жиһазландырылган пляжларда; -сәламәтләндерү лагерьларында; -пансионатларда һәм ял йортларында	жәйге чорда	муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм оешма житәкчеләре	

*) ОКСИОН - халыкка мәгълүмат житкерүнең һәм хәбәр итүнең гомумроссия комплекслы системасы.

*) КСЭОН - халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасы.